

Kiasma

43 • 2009 vol. 12

**Videotaiteen
supertähti Pipilotti Rist
Julkkikset taideoppaina
Ars Fennica**

□ näkökulma

Kohti uusia haasteita

Museotyö on aina ollut minulle haave ja toive. Olen saanut tehdä sitä työtä 30 vuotta. Se on pitkä aika, ja olen nauttinut työstäni kovasti.

Kiasma oli minulle unelma, joka täyttyi. Olen päässyt näköalapaikalle ja työskentelemään monien merkittävien, arvostettujen ja pätevien ihmisten kanssa. Työ on ollut vaativaa, mutta se on antanut minulle paljon. Pian on kulunut kolme vuotta Kiasmassa. Minulla oli aloittaessasi paljon ideoita, ajatuksia ja toiveita. Yhteistyö on sujunut "värikkäästi", mutta tuloksia tuoden. Minulla on miellyttävä ja tyydyttävä tunne siitä, että monet ideat ja toiveet – sekä minun omani että taiteilijoiden ja kollegoiden – ovat Kiasmassa toteutuneet. Tunnen saaneeni paljon aikaan. Itse asiassa tunnen, että olen tehnyt enemmän osan siitä mitä toivoinikin saavani tehdä.

Nykytaide ja Kiasma ovat minulle tärkeitä. Ne ovat enemmän kuin vain työ ja työpaikka. Kiasman tukisäätiö ja valtuuskunta ovat tuottaneet minulle paljon iloa. On hienoa, että asiat ovat edenneet ja että Kiasmalla on loistavat tukijat ja kumppanit. Olen onnellinen siitä, että monet ihmiset ovat halunneet lähteä mukaan toimintaan ja että olen saanut olla luomassa säätiötä ja valtuuskuntaa Kiasman tueksi.

Lähestyn 50 vuoden ikää. Halusipa sitä tai ei – se on virstanpylväs elämässä. Silloin pohtii mennyttä ja tulevaa. Kuluva vuosi Taiteen keskus-toimikunnassa on tuonut minulle piristävää uutta näköalaa museomaailman ulkopuolelta. Vaikka suhtautuisi työhönsä intohimoisesti, ei ihmisen tarvitse eikä aina ole tarpeenkaan tehdä samaa työtä koko ikäänsä. Näkökulman vaihtaminen voi olla hedelmällistä sekä itselle että muille.

Mahdollisuus aloittaa jotakin uutta on jännittävä ja houkutteleva. Samalla voi tuntea iloa, kun "näkee kättensä työn". Voi kokea, kuin näyttelijä onnistuneen esityksen jälkeen: nyt se on ohi, mutta se onnistui ja se oli hienoa!

□ Berndt Arell
museonjohtaja, Kiasma

Berndt Arell valittiin syyskuussa Svenska kulturfondenin johtoon. Hän aloittaa uudessa työssään vuoden 2010 puolella.

Arja Miller, Käthe Walser, Jo Dunkel
ja Harri Toivonen Pipilotti Ristin
taustavoimina.

19 TUESDAY

24 tuntia Pipilotti Ristin kanssa

Mediataiteen supertähti, sveitsiläinen taiteilija Pipilotti Rist vieraili toukokuussa Kiasmassa. Hän tutustui tulevan Elixir-näyttelynsä tiloihin ja tapasi Kiasman henkilökuntaa. Työntäyteistä 24 tunnin vierailua emännöi intendentti Arja Miller.

TIISTAI 19.5. KLO 16

Pipilotti Rist saapuu Kiasmaan suoraan lentokentältä ja haluaa ryhtyä heti töihin. Taiteilija tekee voimakkaan vaikutuksen persoonana. Hän on liikkeissään nopea, suorastaan syöksähtelevä ja toimii valtavalla vauhdilla. Pipilotti on pukeutunut valmiiksi työvaatteisiin, tukevaa tummansinistä kangasta olevaan eleganttiin haalariin. Käymme pikaisesti läpi vierailun aikataulun ja siirrymme suoraan näyttelytiloihin.

Taiteilija kysyy ensimmäiseksi, miksi halusimme alun perin hänen näyttelynsä Kiasmaan. Ja miksi se toteutetaan yhteistyössä Rotterdamilaisen Boijmans van Beuningen -museon kanssa. Hän on suora puheissaan ja teoissaan ja edellyttää samaa myös muilta. Käytän usein sanontaa "to be honest, ollakseni rehellinen" varsinkin jos täytyy puhua hankalista asioista. Kun aloitan lauseen noilla sanoilla, Pipilotti katsoo minua tiukasti silmiin ja sanoo: on tärkeää olla aina suora.

Kerron hänelle, että olemme halunneet Pipilotin isoa yksityisnäyttelyä jo pitkään. Aikataulut eivät vain olleet aiemmin sopineet yhteen. Tukholmassa pari vuotta sitten esillä ollut Pipilotin näyttely oli minulle myös henkilökohtaisesti merkittävä kokemus.

Apple Tree Innocent on the Diamond Hill -teos rakentui suomalaisesta koivusta.

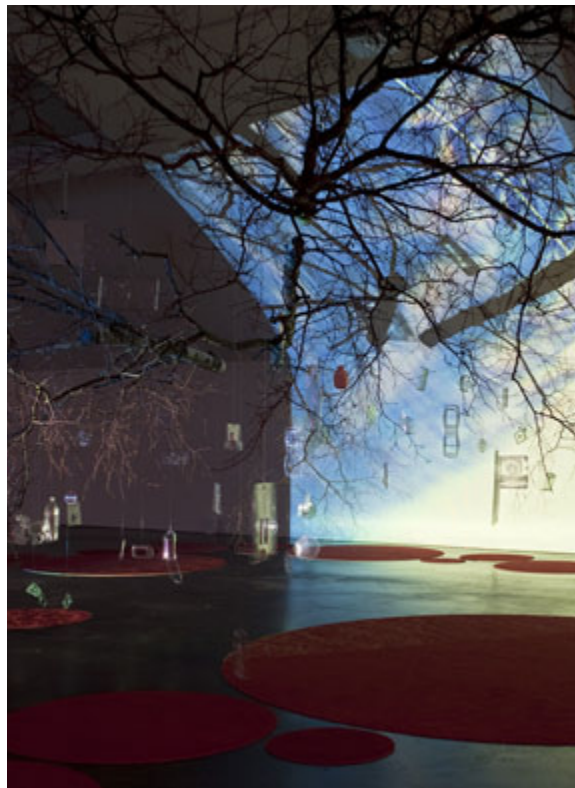
Kävin siellä tyttökavereideni kanssa ja koimme kuplivaa kollektiivista iloa. Se on harvinaista, sillä yleensä taidekokemukset ovat aika yksityisiä. Makasimme näyttelytilassa teoksia katsellen, pidimme toisiamme kädestä kiinni ja jaoimme yhteisen kokemuksen niiden pulppuvuudesta. Uskon, että Kiasmassa moni voisi kokea jotain vähintäänkin yhtä voimakasta.

Pipilotti Ristin teokset ovat vahvasti paikkaan sidottuja. Vaikka aluksi ajatuksena oli tuoda Elixir-näyttely lähes sellaisenaan Kiasmaan, tullaan sitä soveltamaan tilan ehdoilla. Kiasman viides kerros on näyttelytilana vaativa ja suurielinen. Kun taiteilija tutustuu esityspaikkoihin, teokset paisuvat ja pienenevät tilan mukaan.

TIISTAI 19.5. KLO 20.30

Pääsemme syömään vasta puoli yhdeksältä. Pipilotti lukee ruokalista tarkasti ja haluaa tietää, mikä ruuista on ekologista. Lopulta suosittelemme hänelle suomalaista nierriä. Keskustelu polveilee, puhumme suomalaisesta ja sveitsiläisestä yhteiskuntajärjestelmästä. Mieleen palautuu taas, miten erikoisessa asemassa Sveitsi on. Maasta tulee kapinallisia taiteilijoita, vaikka tuntuu että saksankielinen sveitsiläisyys on järjestäytyntä, vastakohta Pipilotin taiteen rönsyilevyydelle.

Taiteilijan persoonan intensiivisyys näkyy hänen kiinnostuksessaan kaikkeen ympärillä olevaan. Hän kyselee Helsingistä ja erityisesti **Aki Kaurismäen** elokuvista, joiden ihailija hän on. Pipilotin veljellä on Zürichissä jopa Helsinki-niminen baari.

Jo Dunkel, David Lang ja Davide Legittimo installoivat teokset.

20 WEDNESDAY

KESKIVIIKKO 20.5. KLO 9

Seuraavana päivänä uppoudumme yksityiskohtiin. Tarkistamme näyttelyyn tulevien tekstien paikat, kenkätelineen sijainnin ja projektorien ripustuspaikat. Niiden sijainti ja heijastuskulmat vaativat tarkat laskelmat ja paljon valmistelu- ja suunnittelutyötä Kiasman tekniikalta. Mukana Helsingissä taiteilijalla on apunaan projektipäällikkö **Jo Dunkel** ja Pipilottin tekninen oikea käsi **Käthe Walser**. He olivat jo ehtineet edellisen päivän tutustumiskäynnin pohjalta keskustella asioista ja esittävät nyt uuden suunnitelmansa.

Pipilotti haluaa ehdottomasti mukaan näyttelyyn teoksen *Apple Tree Innocent on the Diamond Hill*. Taiteilijaideoi Kiasmaan teoksesta version, jossa on yhden puun sijaan useita erikokoisia puita ja oksia. Puulajiksi Pipilotti toivoo perisuomalaista koivua. Kaupungin puistoyksikön viherosasto on luvannut auttaa puiden löytämisessä. Talvella kuolleet, harvennettavaksi määrätyt puut sopivat tarkoitukseen mainiosti. Koivut eivät ole erityisesti pistiäisten, eivätkä muidenkaan ötököiden suosiossa, joten ne ovat Kiasman konservattorienkin mielestä oikein hyvä valinta.

Olemme vihdoin valmiita siirtymään lounaalle. Pipilotti käyttää pienen tauon hyväkseen ja kiiruhtaa ostamaan matkamuistiksi Reino-tohvelit.

KESKIVIIKKO 20.5. KLO 13

Lounaan jälkeen keskustellaan näyttelyyn liittyvistä tapahtumista ja opastuksista sekä viestinnästä. Pipilottin teoksista löytyy runsaasti materiaalia mm. YouTubesta, jota katselemme yhdessä. Vaikka taiteilija jakaakin työnsä tuloksia verkon kautta auliisti, arvostaa hän kuitenkin enemmän henkilökohtaista kontaktia. Hän ei esimerkiksi halua liittyä FaceBookiin, koska potee jo valmiiksi huonoa omatuntoa siitä, ettei tapaa riittävästi ystäviään.

Näyttelyitä suunnitellessa on tärkeää, että mahdollisimman moni Kiasman henkilökunnasta tapaa taiteilijan. Silloin asioista keskustellaan henkilökohtaisesti ja monta asiaa hoituu kerralla. Elävät taiteilijat tekevät nykytaiteesta erityislaatuista ja kiinnostavaa. Kaikki taiteilijat eivät kuitenkaan anna itsestään yhtä paljon kuin Pipilotti Rist. Olen aidosti iloinen tavatessani hänet jälleen.

KESKIVIIKKO 20.5. KLO 16

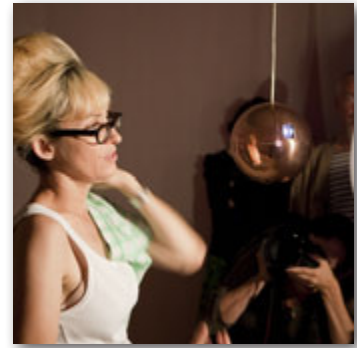
Paluumatka Zürichiin alkaa.

Arja Millerin ajatukset kirjasi ylös Piia Laita

Pipilotti Rist
esittelee näyttelyään.

GALA DAYS

KUVA: ELLE / MIKA POLLARI, ARI LAHTI

Näyttelyn mediapartnerin
ELLE-lehden preview-avajaisista
nauttivat Pipilotti Rist ja ELLEn
päätoimittaja Mirva Saukkola.

ELLETV haastatteli mm.
Berndt Arellia. Lisää näyttelyn
tunnelmia www.elle.fi

Julkkikset oikeilla jäljillä

Nasevaa asiaa ja hervotonta tajunnanvirtaa tarjoaa uusi Julkkisopas, jonka ääniraidoilla eri alojen julkkikset tulkitsevat nykytaidetta. Nämä persoonalliset ja asiantuntevat ääniopasraidat ovat ladattavissa ilmaiseksi Kiasman kotisivuilta.

◁ Remu Aaltonen, taustalla Roy Lichtensteinin maalaus ja Anssi Kasitonin teos △ Maria Veitola, taustalla Humberto Juncan teos.

Julkkisoppaassa *Oikeilla jäljillä...* -kokoelmanäyttelyä kommentoivat muusikko **Remu Aaltonen**, liike-elämän vaikuttaja **Lenita Airisto**, elokuvaohjaaja **Dome Karukoski** ja toimittaja **Maria Veitola**. Kiasman johtaja **Berndt Arell** tulkitsee teoksia på svenska. Taidetulkinnossa kuuluu jokaisen puhujan persoona, tausta ja ammatti-osaaminen.

Julkkisopas paljastaa taidenäkemyksen lisäksi yksityiskohtia ja muistoja tulkitsijoiden omasta henkilöhistoriasta. Esimerkiksi Remu muistelee vankilareissuaan ja musteeseen painettuja sormenjälkiä katsoessaan **Marja Kanervon** teosta *Ensimmäinen vedos*, jossa näkyy taiteilijan selän painaumuksia. Julkkiksilla taitaa olla myös yhteinen suosikkiteos, **Jiri Gellerin** *The Big Time*. Sen verran voimallisesti aalto museossa kuohahtaa, että tästä samasta teoksesta voi kuunnella peräti neljä erilaista tulkintaa.

Värikkään viisikon Julkkisääniopas täydentää Kiasman verkkosivuilta ennestään löytyvää museon ”virallista”

ääniopasta, joka avaa näyttelyn teoksia suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Ääniopasvalikoimasta löytyy lisäksi lasten tekemä Kiasma-radio, jonka ääniraidat ja valokuvat johdattavat kävijän Kiasma-rakennuksen hauskoihin saloihin.

Äänioppaat viihdyttävät, mutta tarjoavat myös lisätietoa. Ne auttavat havainnoimaan ja kannustavat omiin tulkintoihin. Äänioppaat tuovat taiteen helpolla tavalla keskelle museokävijän omaa elämää; kännykkään, MP3-soittimeen tai tietokoneelle. Kaikkia äänioppaita voi kuunnella netissä, mutta ne ovat parhaimmillaan paikan päällä nautittuina. Lataa siis henkilökohtainen museooppaasi (tai ne kaikki!) taskussasi olevaan puhelimeen ja kiiruhda Kiasmaan oikeille jäljille.

□ Reetta Haarajoki
kirjoittaja toimii Kiasmassa oppaana

Tunnista tulkinat

Jiri Gellerin teos *The Big Time* innosti julkkiskaartia omiin tulkintoihin, mutta kuka sanoi ja mitä? Tunnista Lenitan, Domen, Remun ja Marian persoonallinen ääni. Mukana on näyte myös näyttelyn äänioppaasta. Oikeat vastaukset sivun alalaidassa.

1 – Mul on keskushermosto ihan päin hondurasii. Ni, tietsä, ku jos mä katon laivaltaki sinne alas kun vettä on, ni huh, huh, sehän imee se vesi mua. Sinne alas. Ja sit kun jurrissassa, kun on juhannus esimerkiksi, niin mä oon sanonut jossain lehdissä että älkää menkö pissille koskaan juhannuksena ja älkääkää kattoko sinne veteen. Että lorottakaa niin kuin tytöt.

2 – Hyvin vaikuttava. Tähän asti olen ihailnut näitä Hokusain aaltoja lähinnä postikorttikokoisena, mutta tässä kun ne ovat tämän kokoisena, niin se

melkein imee itsensä sinne sisään. Puutuu vaan surffauslauta, jolla voisi kokea miltä tuntuu tuosta ajaa läpi.

3 – Jiri Geller on koulutukseltaan hopeaseppä. Korujen valmistuksessa tarvittava tarkka viimeistely on jäänyt hänen teoksiinsa, mittakaava vain on suurentunut. Taiteilijan tekemillä veistoksilla on korujen täydellisen viimeistellyt pinnat. Gellerin teokset ovat usein arjesta tuttuja kohteita, jotka hän on toteuttanut huolellisena käsityönä.

4 – Meri aina houkuttaa meitä ihmisiä valtavasti. Ja minua ainakin houkuttaa tosi paljon, sitä voisi tuijotella tunteita ja... Meressä on monta asiaa, jotka edustavat voimaa tai jonkin rajan rikkomista.

5 – Musta tässä on ihana että toi on tuommoinen automaalityyppinen metallijuttu. Ooh, joo joo, eihän tämä näytä pelkästään automaalilta vaan nämä saumatkin näyttää siltä kuin nämä olisi jostain autosta. Taaskaan ei saa koskea, vaikka tekisi mieli. □

Julkiskierros, äänessä mm. Lenita Airisto

1 Remu Aaltonen, 2 Lenita Airisto, 3 museon äänitopas, 4 Dome Karukoski, 5 Marja Veitola

Maire Gullichsen-Ehrnrooth, Berndt Arell, Jussi Kivi ja suurlähettiläs Pauli Mäkelä Oikealla Kiasman intendentti Arja Miller ja Maire Gullichsen-Ehrnrooth

Kutsuvieraiden joukossa nähtiin taidemaailman kermaa, museoalan ammattilaisia, tiedotusvälineiden edustajia koti- ja ulkomailta sekä Kiasman tukisäätiön jäseniä. Suomen Italian suurlähettiläs **Pauli Mäkelä** avasi näyttelyn. Tilaisuudessa puhuivat myös näyttelyn komissaari, Kiasman johtaja **Berndt Arell** ja Maire Gullichsenin taidesäätiön puheenjohtaja **Maire Gullichsen-Ehrnrooth**.

Kiasma osallistui tänä vuonna ensimmäistä kertaa Venetsian biennaaliin. Kiasma ja Näyttelyvaihtokeskus Frame toteuttivat yhteistyönä Suomen Aalto-paviljongin näyttelyn. **Alvar Aallon** suunnittelemissa paviljongissa oli esillä **Jussi Kiven** teos *Fire & Rescue Museum* (Palo- ja pelastusmuseo). Biennaali on yksi merkittävimmistä kansainvälisistä nykyaikaisen taiteen katselmuksista.

Kulttuurineuvos Tuula Arkio

Fire & Rescue Museum -näyttelyn perustana on Jussi Kiven pitkäaikaisen harrastuksen myötä syntynyt kokoelma palokunta-aiheista aineistoa. Näyttely nähdään myös Kiasmassa kevään 2010 aikana. □

Kiasma juhli Venetsian biennaalissa

Aurinkoisena kesäkuun päivänä Venetsian biennaalialueella juhlittiin Suomen Aalto-paviljongissa avautuvaa Jussi Kiven näyttelyä.

Ars Fennica 2009 -ehdokkaas Jyrki Riekki

”Ruokkivaa kättä pitää purra”

Ars Fennica, Suomen suurin kuvataidepalkinto, jaetaan marraskuussa. Miltä tuntuu olla ehdokkaana? Mihin taidepalkintoja ja taidetta tarvitaan? Taiteilija Jyrki Riekki vastasi kysymyksiin.

Jyrki Riekki on yksi viidestä taiteilijasta, jotka ovat ehdolla tämän vuoden Ars Fennica -palkinnon saajaksi. Hän valmistautuu ehdokkaiden yhteisnäyttelyyn kotonaan Nummi-Pusulassa Länsi-Uudellamaalla.

Työtilana toimii talon pihapiirissä sijaitseva lato. Sen uumenissa syntyy maalauksia ja installaatioita, joissa ihmiset ja eläimet, rappion ja kuoleman symbolit ja lapsuuden sankarit sekoittuvat meluisaksi värin ja materiaalin mylläköksi.

”Kaikelle pitää voida nauraa”, sanoo Riekki. ”Jotkut ihmiset näkevät maalauksessa jotain väärää – taide ja verorahojen käyttö voivat provosoida. Samanaikaisesti Suomessa kuitenkin tehdään ja myydään aseita. Miksi ihmiset eivät provosoidu siitä? Tai siitä miten kaupunkitilaa käytetään? Pahantekijöitä tässä kaikki ollaan”, hän pohtii taiteen kumouksellisuutta.

Taiteen tekeminen on Riekillä rituaalinomainen, kiihkeä tapahtuma. ”Tavoit-

teena on olla täydellisesti auki ja vailla estoja. Mikään ei ole pyhää ja toisaalta kaikki on pyhää. Työskentely on tavallaan nopeaa mutta tavallaan helvetin hidasta.”

Suunnitteletko teoksiasi tarkkaan?

”En ollenkaan. Teokset kumpuavat suoraan olemassaolon kokemisesta. Työskentelen aika lapsenomaisesti, en pysty tekemään luonnoksia.”

Ars Fennica -näyttely on viiden taiteilijan yhteisnäyttely. Mukana ovat Riekin lisäksi kuvanveistäjä **Matti Kalkamo**, kuvataiteilija **Mika Karhu**, kuvataiteilija **Jussi Kivi** sekä taidemaalari **Petri Yrjölä**.

Miten yhdessä tehtävä näyttely on vaikuttanut taiteelliseen työskentelyyn?

”Ei se ole vaikuttanut mitenkään. Olemme suunnitelleet yhdessä ainoastaan tilajakoa, ettei peräkkäisiin huoneisiin tule liian samankokoisia teoksia.”

Näyttelyyn valmistautumisessa Riekki näkee haasteena erityisesti sen, että saa tehtyä asiat ”riittävän valmiiksi mutta ei liian”. Ripustusvaiheeseen täytyy jättää liikkumavaraa.

Taidekilpailu ja kapinallinen asenne sopivat äkkiseltään huonosti yhteen. Miltä tuntuu olla ehdokkaana?

”Jos se olisi kisa, en olisi mukana. En kilpaile vaan olen ehdolla palkinnon saajaksi. Kaikki kilpailuasetelmat ovat väärinä. Jokaisen pitää tehdä sitä, mihin uskoo. Jos ajattelee, mitä muut ajattelevat teoksista, se ei ole aitoa. Pitää aina purra sitä kättä joka ruokkii.”

Kyseessä on kuitenkin Suomen suurin taidepalkinto.

”Se on tietenkin mukavaa. Kiasma on Suomessa ehkä näkyvin paikka esitellä taidetta. Ja sillä rahamäärällä voisi rahoittaa toimintaa, tehdä tihutöitä... Ja ehkä ostaa musiikki-instrumentteja. Haen siitä kuitenkin mielessäni myös jotain negatiivista – että pitäisikö tässä nyt pokkuroida jotakuta.”

Riekki näkee taidepalkinnon merkityksen ennen kaikkea siinä, että se mahdollistaa voittajalle riippumattoman työskentelyn. Hän vierastaa ajatusta, että taiteilijan pitäisi markkinoida itseään

PIIRE ANKAKÄNEN / KXA

Taiteessa ei ole sääntöjä

Usein tuntuu siltä, että koko maailma perustuu kilpailumisen ympärille. Ihmisiä ajaa halu pystyä parempaan – usein myös parempaan kuin joku toinen. Kulttuurin saralla kilpaillaan myös monessa lajissa. Kirjallisuudessa ja musiikin alalla kilpailut ovat arkipäivää ja usein myös tärkeä osa taiteilijoiden urakehitystä. Myös kuvataiteissa kilpailulla on pitkät perinteet. Britanniassa jaettava kuvataiteen Turner-palkinto aiheuttaa joka kerta valtavasti intohimoja. Carnegie Art Award on Pohjoismaiden suurin taidepalkinto. Suomessa merkittävin kuvataidepalkinto on Ars Fennica -palkinto, ehdokkaat tosin voivat olla mistä tahansa Pohjoismaasta ja Baltiasta.

Kilpaileminen ei ole pahasta. Taidekilpailun voitosta voi olla paljon hyötyä taiteilijalle, joka sen myötä saa teoksensa mahdollisimman laajan ihmisjoukon tietoisuuteen. Palkintoon usein kuuluva raha antaa myös mahdollisuuden jatkaa työskentelyä. Lahjakkaita, ansioituneita ja paljon työskenteleviä taiteilijoita on aiheellista nostaa, vaikka sitten kilpailujen kautta.

Onko kilpailu sitten taiteessa paras tapa yleisön maksimaalisen huomion saavuttamiseen? Mahdollisesti näin on, ainakin niissä tapauksissa joissa katseet eivät käänny ainoastaan voittajaan, vaan myös muihin kilpailuun osallistuneisiin. Kaikki Ars Fennica -ehdokkaat saavat teoksiaan nähtäväksi näyttelyyn. Siellä katsojat ovat tuomareita, ja jokaisella on mahdollisuus oman näkemyksen muodostamiseen. Usein katsojan näkemys saattaa poiketa selkeästi kilpailun tuomariston valinnasta – tämä keskustelu rikastuttaa puhetta taiteen ympärillä.

Taidekilpailuihin liittyy yksi ratkaisematon ongelma: taiteella ei ole sääntöjä. Voittajan valinnan perustelu ei siis koskaan ole ongelmatonta. Loppupeleissä henkilökohtainen maku ratkaisee – oli sitten kyseessä kilpailun tuomari tai museoyleisö.

□ Berndt Arell
museonjohtaja, Kiasma

ja olla bisnesmies. Suomen kokoisessa maassa isojen taideprojektien tekeminen on usein vaikeaa.

Mihin taidetta tarvitaan?

”Ihminen ei jaksa ponnistella kovin pitkään ilman hengen ravintoa. Kuvittele elämää ilman musiikkia ja runoutta. Ilman taidetta olemassaolo on vain kuiva luuranko.”

”Taidetta tarvitaan elävöittämään, pirstämään ja herättämään yhteisöä. Taiteilija voi olla shamaani, joka näkee vuorelta tai laaksosta, korkealta tai matalalta, asioita, jotka ovat tärkeitä yksilölle ja yhteisölle. Taide käsittelee olemisen merkitystä.”

Tietenkin taide on olennaista myös henkilökohtaisesti. ”Se vain on tärkeää, kun on patologisesti koko ajan luomassa jotakin – maalauksia, veistoksia, esinekoosteita, musiikkia, kirjoitusta. Se on tapa olla ja hengittää.”

Mutta voiko tai pitäisikö taidetta ymmärtää?

”Taide on osa olemassaoloa ja se oikeuttaa itse itsensä. Ihmisen ei ole mikään pakko olla kiinnostunut taiteesta. Se on kokemista, jota kohtaan toiset tuntevat intohimoa ja toiset eivät.”

”Termi ‘ymmärtää’ tyypistää taiteen määritelmää. Taiteella on oma mielensä, josta muodostuu sen kieli. Voiko tai pitäisikö ihmistä ymmärtää? Mitä ylipäättään ymmärrämme mistään – maailmasta, tähtitaivaasta tai nurmikentästä?”

Sanna Hirvonen
vastaava museolehtori, Kiasma

Ars Fennica -ehdokkaat Petri Yrjölä, Mika Karhu, Jyrki Riecki, Matti Kalkamo ja Jussi Kivi

Mikä Ars Fennica?

Ars Fennica -palkinto jaetaan vuosittain yhdelle taiteilijalle tunnustuksena korkeatasoisesta ja persoonallisesta taiteellisesta työstä. Palkinto on arvoltaan 34 000 euroa, ja sen myöntää Henna ja Pertti Niemistön kuvataidesäätiö Ars Fennica. Palkinnon saaja julkistetaan marraskuussa.

Ars Fennica 2009 -ehdokkaat **Matti Kalkamo, Mika Karhu, Jussi Kivi, Jyrki Riecki** ja **Petri Yrjölä** esittäytyvät yhteisnäyttelyssä Kiasmassa. Palkinnon saajan yksityisnäyttely järjestetään Kuntsin modernin taiteen museossa Vaasassa keväällä 2010.

Lue kaikkien Ars Fennica 2009 -ehdokkaiden haastattelut Internetissä osoitteessa www.kiasma.fi

Ars Fennica ▷

HELI RYHÄNEN

Matti Kalkamo: The Seeds of a Bitter Heart, 2008

HANNU SALARI

Mika Karhu: Female Christ 1, 2007

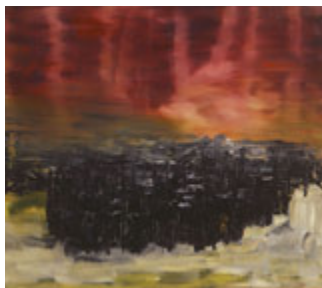
JUSSI KIVI

Jussi Kivi: Luola 1245 "Teatteri" Kivikko, Helsinki, 2006

ANTTI LAHTINEN

Jyrki Rieki: Meet the great big successful men of the north!, 2007-2008

STUDIO IONATIUS

Petri Yrjölä: EROTUS, 2004

Ars Fennica 2009 -ehdokkaista sanottua

Kuvataiteen asiantuntijat esittelevät vuoden 2009 Ars Fennica -ehdokkaat runsaasti kuvitetussa julkaisussa, joka ilmestyy näyttelyn yhteydessä.

Matti Kalkamon (s. 1968) veistoksissa ihmishahmot käyvät läpi muodonmuutosten sarjaa. Hahmot ovat usein groteskeja, mutta samalla hauraita ja inhimillisiä. Töissä kohtaavat musta huumori ja huoli ihmisen maailmasta. *(Jyrki Siukonen)*

Mika Karhun (s. 1969) taide kommentoi yhteiskuntaa, arvoja ja elämäntapaamme. Hän analysoi kulutuskulttuurin, militarismin ja autonomiaharhan läpitunkeman ihmisen epätoivoista yritystä unohtaa ruumiillisuutensa, kuolevaisuutensa ja kokemustensa sosiaalinen rakentuneisuus. *(Teemu Mäki)*

Jussi Kivi (s. 1959) tekee tutkimusretkillään muistiinpanoja: kirjoittaa, piirtää, kartoittaa, valokuvaa ja videoi. Osasta niistä tulee taideteoksia, esimerkiksi isokokoisia valokuvavedoksia. Vaikka hän etsiikin estetiikkaa, niissä on kuitenkin mukana nykytaiteen tietoisuus: etäisyyden otto, ironisuus ja poliittisuuskin. *(Otso Kantokorpi)*

Jyrki Riekin (s. 1976) maalaukset ovat kovaäänisiä, energisiä ja raivokkaita. Ne pursuvat kriittistä voimaa, johon yhdistyy vankka taiteellinen lahjakkuus. Kirjoitetun tekstin taustalta huokuu lihallisuus, jossa saattaa nähdä viitteitä barokin maalaustaiteeseen, tosin silvottuna ja nyrjätettynä meidän omaan brutaaliin ja pelottavaan aikaamme, mukana usein ripaus viiltävän mustaa huumoria. *(Måns Holst-Ekström)*

Petri Yrjölä (s. 1972) maalausten aiheena on usein pohjoinen luonto; vesi heijastuksineen, syvyyteensä imevä metsä, läpitunkematon ryteikkö, jonka läpi loistaa muutama väri epätodellisiksi muuttava valonsäde, yksinäinen puu. Jossain pieni liikuttava olento, kimalainen, edustanee uhanalaista elämänpiiriä. *(Ullamaria Pallasmaa)* □

Kiasman ARS-valtuuskunta

kunnallisesti että kansainvälisesti. Tapaamisissa esitään myös erilaisia keinoja, joilla ARS-näyttelyn aihepiiriä Afrikkaa tuodaan esille. Yhtenä painopistealueena on talous, erityisesti kulttuurirahoituksen kehittäminen nykyisessä taloustilanteessa.

Ensimmäisessä kokouksessaan valtuuskunta valitsi puheenjohtajakseen ministeri **Christoffer Taxellin**. Muita jäseniä ovat **Pekka Haavisto, Liisa Heikkilä-Palo, Kimmo Helistö, Liisa Jaakonsaari, Juha Kaiponen, Riitta Kaivosoja, Tuula Kallio, Petteri Kilpinen, Sixten Korkman, Pekka Korpinen, Gunvor Kronman, Jarmo Leppiniemi, Riitta Lindegren, Osku Pajamäki, Sanna Perkiö, Teppo Rantanen, Suvi Rihtniemi, Risto Ruohonen, Martin Sandelin, Anne Santamäki, Kimmo Sasi, Heleena Savela ja Janne Virkkunen.** □

Kiasman mainostoimistoksi hasan & partners

Mainostoimisto hasan & partners ja Kiasma ovat sopineet laajasta markkinointiviestinnän yhteistyöstä. Työn tuloksia päästään ihailemaan vuoden vaihteen jälkeen. Sopimukseen kuuluu myös vuonna 2011 avautuva ARS-näyttely.

”Kiasma on yksi maamme kruununjalokivistä, herkullinen ja inspiroiva brändi. On kutsuttavaa päästä tekemään tuosta aikuisten vekkulasta yhä haluttavampaa,” sanoo hasan & partnersin luova johtaja **Eka Ruola**, joka mainostoimisto PHS:llä vastasi Kiasman juhluvuoden *En ihan ymmärrä* -kampanjasta. □

ARS 11 sai oman valtuuskunnan

Kiasma jatkaa aktiivista verkostoitumistaan liike-elämän ja yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa. Tulevaisuuden suunnittelussa halutaan käyttää hyväksi monen eri alan osaajan harkittuja mielipiteitä. Vuosina 2007–2009 Kiasman valtuuskunta keskittyi erityisesti 10-vuotisjuhlavuoteen ja toimi yhteiskunnallisena peilinä Kiasman kokonaisstrategiaa suunniteltaessa. Positiivisten kokemusten innoittamana toimintaa päätettiin jatkaa seuraavalle kaudelle 2009–2011. Nyt teemana on ARS 11 -näyttely.

ARS-valtuuskunta pohtii mm. Kiasman roolia yhteiskunnallisena toimijana ja miten vaikuttavuutta voidaan kehittää sekä valta-

Teatteri nyt ja huomenna

Dialogi, esityksellinen installaatio, esitysdemonstraatio, workshop-tapahtuma, performanssi, yhteiskunnallinen korttipeliturnaus, videoessee, luentoperformanssi, aikatila, klubi, taiteilijalaboratorio...

Viidettä kertaa järjestettävän esitystaiteen festivaalin /teatteri.nyt esitykset eivät pysy teatterin määritelmän alla. Rajaa eri taidelajien välillä ei edes haluta vetää liian tarkasti. Festivaali on tarkoitettu nimenomaan teoksille, joita on vaikeaa määrittellä. Niiden lähtökohta on teatterissa tai esittävässä taiteessa, mutta määrittelyt tehdään vasta tulevaisuudessa. Myös itse tapahtuman luonne on muotoutumaton ja määrittelyjä kaihtava. Sitä ei kehitetä vuodesta toiseen samanlaisena toistuvaksi esitystaiteen instituutioksi vaan avoimeksi ja keskeneräiseksi tapahtumien sarjaksi, jolla on lupa myös epäonnistua.

/teatteri.nyt suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä taiteilijoiden kanssa. Keskustelut, palaute omasta projektista ja verkostoituminen alan ammattilaisten kesken ovat festivaalin keskeistä antia. Mukaan tullaan oppimaan ja jakamaan omia kokemuksia. Välillä myös yleisö pääsee kurkistamaan työprosesseihin.

OPTIMISTINEN TALOUSKRIISI

Teatteri tuo ihmiset yhteen, mutta /teatteri.nyt-festivaalilla se ei välttämättä tarkoita samaa aikaa tai edes samaa paikkaa. Toiminnan taustalta löytyy kuitenkin tietynlaista yhteisöllisyyttä. Tänä vuonna tapahtumassa keskitytään mm. yhteiskunnalliseen lähestymiseen.

Tapahtuma tarjoaa yleisölle kaksi kansainvälistä vierailua ja esittelee tämän päivän uusinta

esitystaidetta. Flaamilainen **Pieter de Buysser** ja kanadalainen **Jacob Wren** pohtivat, mitä optimismi voi tarkoittaa tänä päivänä talouskriisin, ilmastonmuutoksen, (ääri)oikeiston kasvun ja yhä kovenevien arvojen aikana. Singaporelainen taiteilija **Ong Keng Sen** vetää puolestaan taiteilijalaboratorion, jossa pohditaan mm. esitystaiteen käsitteellisyttä.

Kotimaisia nimiä ovat mm. **Tellervo Kalleinen**, jonka *Recycling You* -performanssissa verrataan entisiä mielipiteitä vanhoihin vaatteisiin.

Lauri Wuolion keskustelukorttipeli sisältää sata yhteiskunnallisen keskustelun yleisintä argumenttia. Toisissa tiloissa -ryhmän *Salaisella uudelleenkoulutusleirillä* esitään kokemuksellista toisiin, ihmiselle vieraisiin olomuotoihin.

EUROOPPALAINEN ULOTTUVUUS

/teatteri.nyt -festivaali on verkostoitunut aktiivisesti eurooppalaisten kumppanien kanssa. Euroopan unionin rahoittamassa Intersection-hankkeessa on mukana osallistujia Tšekistä, Italiasta, Serbiasta, Unkarista, Latviasta ja Englannista. Hankkeessa tarkastellaan esittävien taiteiden suhdetta visuaalisiin taiteisiin, videotäiteeseen, installaatioihin, arkkitehtuuriin ja uuteen teknologiaan.

/teat
teri
.nyt

Painopiste on taiteilijavaihdossa. Kolmen vuoden aikana eri alojen asiantuntijat, tutkijat ja taiteilijat kohtaavat tapaamisissa, seminaareissa ja työpajoissa. Niissä luodaan pohjaa tutkimusprosessille, jossa pohditaan nykyesitystaidetta, esityksenvälisyyttä, teemoja ja tapoja tehdä esityksiä.

Intersection on osa PQ11:ta eli Prahan kansainvälistä kvadriennaalia. PQ esittelee laajasti lavastajien, pukusuunnittelijoiden ja teatteriarkkitehtien lisäksi valo- ja äänisuunnittelua, teatteritekniikkaa, installaatioita ja esityksiä. Intersection-esitykset PQ:ssa vaihtelevat pienten intiimien tilojen katsojan ja esiintyjän välisestä kohtaamisesta suurempiin speaktaakkeleihin. Mukana on teatterialan ammattilaisia noin kuudestakymmenestä eri maasta. /teatteri.nyt -festivaalilla Intersection-esityksiä nähdään lokakuussa 2011.

FESTIVAALIYHTEISTYÖTÄ

Suomi mainitaan usein kesäfestivaalien ja tapahtumien luvattuna maana. Pimeimpään syksyyn ja talveen mahtuu kuitenkin joukko esittävän taiteen festivaaleja, jotka ovat nyt tiivistämässä yhteistyöverkostoaan.

Kiasma-teatterin /teatteri.nyt -tapahtuma ja Kiasman kanssa yhteistyötä tekevät muut festivaalit *Liikkeellä marraskuussa*, *Baltic Circle* ja *Lens Politica* tarjoavat esityksiä ja elämyksiä kukin omalla tavallaan. Yhteisenä tavoitteena on tarjota korkeatasoista kansainvälistä esitystaidetta yhä laajemmalle yleisölle.

□ Piia Laita
tiedotuspäällikkö, Kiasma

Café Kiasma

Café Kiasma on avoinna
ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su klo 10–18.
p. (09) 1733 6504.

Aate kuin aate, me teemme siitä haluttavan.

Jokaisen julisteen tärkein tavoite on tehdä vaikutus.
Siksi parhaat julisteet viedään jopa käsistä.
Mistähän se johtuu, että tällaisilla julisteilla on
harvinaisen usein yksi ja sama tekijä. lonnberg.fi

LÖNNBERG
PRINT & PROMO

I Love My Job... or not?

Tellervo Kalleinen ja **Oliver Kochta-Kalleinen** keräävät parhaillaan materiaalia uuteen teokseensa *I Love My Job*, joka käsittelee työyhteisöjä. "Suuri osa ihmisistä viettää työyhteisön parissa merkittävän osan aikaansa. Yhteisöllä on siten heidän elämäänsä suuri vaikutus. Työpaikat ovat kuitenkin usein otollista maaperää erilaisille henkilöiden välisille ristiriidoille", taiteilijapari sanoo.

He keräävät teostansa varten suomalaisten työpaikkakokemuksia sekä niitä fantasioita, joita selvittämättömät konfliktit heissä herättävät. Kuvailujen pohjalta toteutetaan lyhytelokuvia. Voit lähettää oman tarinasi (konfliktin kuvaus ja siihen liittyvä fantasia) osoitteeseen job@workhorror.org. Lisätietoa osoitteessa www.ykon.org/kochta-kalleinen. Teos nähdään Kiasmassa keväällä 2010. □

Omituinen harjoittelija palaa

Pilvi Takalan teos *The Trainee* perustuu kuukauden mittaiseen oleskeluun Kiasman yritysyhteistyökumppanin Deloitteen toimitiloissa. Siellä alun perin normaalilta vaikuttanut markkinointiharjoittelija alkaa soveltaa omaperäisiä työmetodeja. Takalan teos avaa sosiaaliin tilanteisiin liittyviä käyttäytymismalleja. *The Trainee* teos syntyi vuonna 2008, kun Kiasman yhteistyökumppani Deloitte tarjosi mahdollisuutta taiteilijaresidenssille Ruoholahden toimitalossaan. Tavoitteena oli miettiä uusi näkökulma yrityksen ja museon välisen toiminnan kehittämiseen yhdessä taiteilijan kanssa. Mm. Helsinki-Vantaan lentoasemalla esillä ollut teos palaa Kiasmaan marraskuussa 2009, kun Deloitte lahjoittaa sen Kiasman kokoelmiin. □

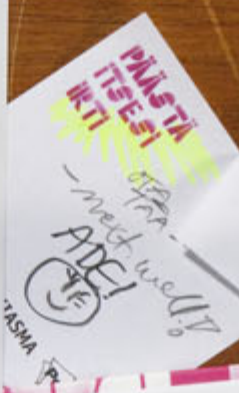
Työpajoja tilauksesta

Nyt voit tilata sopivan työpajan itsellesi ja haluamallesi ryhmälle. Kiasman ajankohtaisiin näyttelyihin liittyvissä työpajoissa leikitään värileikkejä vauvojen kanssa tai parannetaan työhyvinvointia. Tyky-taidetta! -työpajoissa käsitellään työyhteisön jäsenten omia tarinoita. Ennakkotehtävien ja työskentelyn virikkeinä toimivat Kiasman näyttelyt. Kimppa-pajat soveltuvat erityisesti yritys- ja aikuisryhmille. Niissä tutustutaan kollegoihin ja kavereihin nykyaikaisen ja työpajatyöskentelyn merkeissä. Vauvojen värileikissä kokeillaan, miltä värit tuntuvat ja maistuvat. Jos haluat tietää, minkä värinen on mustikka tai miltä maistuu keltainen, kokoa tutut mammat ja muksut omaan värileikkiketkeen. Mukaan mahtuu kerralla 10 vauvaa aikuisineen. Työpajojen varausohjeet kalenterissa s. 27 ja osoitteessa www.kiasma.fi □

Kiasman Ystävät

Kiasman Ystävät ry

Lisätietoja toiminnasta p. (09) 1733 6595
tai www.kiasma.fi/kiasmanystavat

Päästä itsesi irti

Nykytaiteen katsomiseen ei ole valmista mallia. Jokainen saa katsoa ja kommentoida näkemäänsä haluamallaan tavalla. Tärkeintä on antaa itselleen mahdollisuus nähdä ja kokea. Päästä itsesi irti kehoitetaan myös Kiasman uudessa tuotesarjassa. Kirjoita muistikirjaan tai post-it-lapuille viestisi, jotka ovat aiemmin jääneet sanomatta tai välitä mielipiteesi tarralla. T-paita kertoo lyhyesti, onko asia mielestäsi OHO vai VAU.

Tuotteet löytyvät verkkokaupasta osoitteesta www.kiasma.fi/shop tai Kiasma-kaupasta.

VAU
muistikirjat 16 e
t-paidat 15 e
post-it laput 2,50 e
tarr-arkki 1 e
KIASMA Post-it

Elixir – Pipilotti Rist

5.9.–6.12. □ 5. kerros

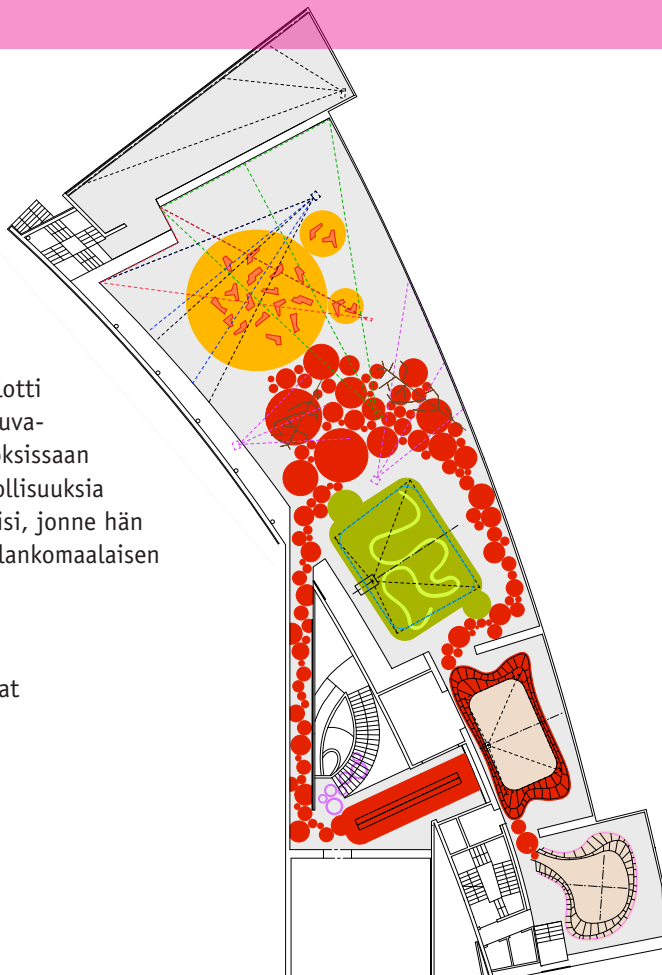
Syksyn päänäyttelyn kansainvälinen taiteilija on sveitsiläinen Pipilotti Rist. Ristin intensiivisissä visuaalisissa videoteoksissa aistillinen kuvakerronta yhdistyy meditatiivisiin äänimaailmoihin. Uusimmissa teoksissaan Pipilotti Rist korostaa elämyksellisyyttä ja rakentaa erilaisia mahdollisuuksia miellyttävään katsomistilanteeseen. Teokset ovat taiteilijan paratiisi, jonne hän houkuttaa katsojaa astumaan. Näyttely toteutetaan yhteistyössä alankomaalaisen Boijmans Van Beuningen -museon kanssa.

Hertan päivän ilta ke 4.11. klo 17–20. Maksuton.

Tule viihtymään herttaisissa tunnelmissa! Keskusteluoppaat kertovat näyttelystä ja ohjaavat monipuolisen ohjelman pariin.

Elävää eliksiiriä – kännykkävideoita

Inspiroidu Pipilotti Ristin maailmasta ja tee oma kännykkävideosi. Jaa videoklipit muiden kanssa. Ohjeet www.kiasma.fi □

Ars Fennica

9.10.2009–10.1.2010 □ 4. kerros, Kontti

Ars Fennica -palkinnon myöntää Henna ja Pertti Niemistön Kuvataidesäätiö vuosittain yhdelle taiteilijalle tunnustuksena korkeatasoisesta ja persoonallisesta taiteellisesta työstä. Se on suurin kuvataidepalkinto Suomessa. Ars Fennica 2009 -palkintoehdokkaat, kuvanveistäjä Matti Kalkamo, kuvataiteilijat Mika Karhu ja Jussi Kivi sekä taidemaalarit Jyrki Rieki ja Petri Yrjölä pitävät näyttelyn Kiasmassa. Palkinnonsaaja julistetaan marraskuussa.

Ars Fennica -taiteilijatapaaminen to 5.11. klo 17–19. Seminaari-tila, maksuton. Ars Fennica -ehdokkaat kertovat työstään. Yhteistyössä Kiasman ystävät ry ja Henna ja Pertti Niemistön Kuvataidesäätiö Ars Fennica.

Ars Fennica -yleisöäänestys

Äänestä näyttelyssä omaa suosikkiasi Ars Fennica 2009 -ehdokkaista. □

KOKOELMAT

Oikeilla jäljillä...

14.2.2010 saakka □ 2. ja 3. kerros

Oikeilla jäljillä... -kokoelmaesitytely tarkastelee ihmistä, luontoa ja kulttuuria erilaisten jälkien kautta. Syksyllä näyttely uudistuu. Esille tulevat Aino Kanniston, Jouko Lehtolan, Pekka Luukkolan sekä Arno Rafael Minkkisen valokuvateokset, Seppo Salmisen installaatio sekä Mauricio Diasin ja Walter Riedwegin videoinstallaatio. Näyttelystä poistuvat Stig Baumgartnerin, Annika von Hausswolffin, Maarit Hohterin, Hannu Karjalaisen, Anni Leppälän ja Jani Ruscican teokset. Eija-Liisa Ahtilan Today-videoinstallaation korvaa Terike Haapojan videoteos Community.

Huone X: **Fanni Niemi-Junkola:** Jättiläiset, 28.8.–31.10.

Ilmari Gryta: Alkusoitto, 7.11.–14.2.2010

Mediateekki: **Cory Arcangel:** Pari tuhatta lyhytelokuvaa Glenn Gouldista, 28.8.–4.10.

/teatteri.nyt, 5.10.–1.11. **Milja Viita:** Kadonneet kirjeet 1939–45, 6.11.–14.2.2010

Osana Oikeilla jäljillä... -kokoelmaesitytelyä:

Ääniopas

Kierrä kokoelmaesitytely ääniopasta kuunnellen. Ääniopas esittelee lyhyesti yli 30 teosta. Maksuton. Suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lainaa Kiasmasta tai lataa omaan MP3-soittimeesi www.kiasma.fi

Julkiskierrokset

Tutut, sanavalmiit vierailijaoppaat tulkitsevat näkemäänsä. Kulje näyttelyssä Remu Aaltosen, Lenita Airiston, Berndt Arellin (ruotsiksi), Dome Karukosken tai Maria Veitolan johdattamana. Maksuton. Lainaa Kiasmasta tai lataa itse osoitteesta www.kiasma.fi

Merkillinen seikkailu

Lainaa merkillinen kokoelma palikoita. Rakenna oma reittisi Oikeilla jäljillä... -näyttelyyn. 3–100-vuotiaille, yksin tai ryhmässä.

Oikeilla jäljillä... -näyttelyn taiteilijat

Adel Abidin, Vito Acconci, Eija-Liisa Ahtila, Cory Arcangel, Stig Baumgartner, Peter Buggenhout, Mervi Buhl-Kytösalmi, Richard Deacon, Mauricio Dias & Walter Riedweg, Ulrika Ferm, Lucio Fontana, Jiri Geller, Veli Granö, Ilmari Gryta, Charlotte Gyllenhammar, Terike Haapoja, Annika von Hausswolff, Maarit Hohteri, Juha van Ingen, Humberto Junca, Aarne Jämsä, Marja Kanervo, Aino Kannisto, Hannu Karjalainen, Anssi Kasitonni, Jukka Korpihete, Tuomas Laitinen, Jouko Lehtola, Jani Leinonen, Anni Leppälä, Roy Lichtenstein, Liisa Lounila, Cristina Lucas, Pekka Luukkola, Bjarne Melgaard, Arno Rafael Minkkinen, Fanni Niemi-Junkola, Kukka Paavilainen, Zoltan Popovits, Laila Pullinen, Mimmo Rotella, Jani Ruscica, Heikki Rynänen, Riiko Sakkinen, Seppo Salminen, Lena Séraphin, Zhao Shaoruo, Anssi Törrönen, Milja Viita, Pinar Yolacan.

STUDIO K

Leena Saarto RE- 5.9.–1.11.

Pilvi Takala The Trainee 18.11.2009 –17.1.2010

Taiteilijatapaamiset

Oikeilla jäljillä...-näyttelyn taiteilijat kertovat työstään.

Ke klo 17 Seminaari-tilassa. Maksuton.

23.9. Veli Granö

30.9. Jani Leinonen

21.10. Anssi Kasitonni

Luentosarja

Asiantuntijat valottavat Oikeilla jäljillä...

-näyttelyn teemoja ja nykytaiteen ilmiöitä.

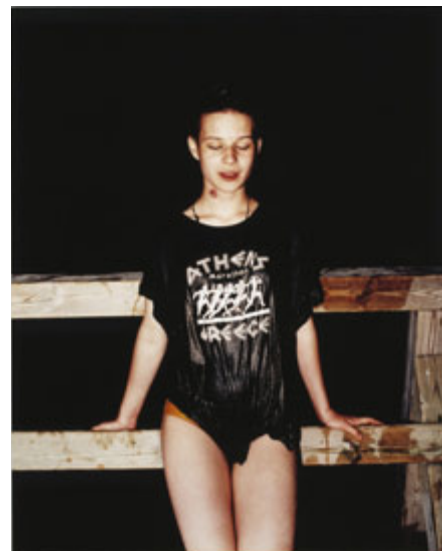
To klo 17–18.30 Seminaari-tilassa. Maksuton.

29.10. Leevi Haapala: Painauma – tunteen

ja ruumiillisen muistin uudelleen luentaa

12.11. Marko Gylén: Jälleennäkemisiä – kuvainoien tunnistamisesta, toiminnasta ja etiikasta

26.11. Hille Koskela: "Not afraid" – töhry, uhka, kannanotto

Jouko Lehtola: Tyttö, 1995

Julkiskierros, äänessä mm. Remu Aaltonen

SEMINAARI

Kriitikosta kiinni

– kriitikki kohtaa nykytaiteen

to 22.10. klo 12–18, Seminaari-tila. Maksuton. Voiko taidekritiikki heijastaa teosten tunnelmia tai tuoda teoksiin jotakin lisää? Voiko kritiikki olla taidetta, vai onko se ennemminkin tiedettä? Kenet kritiikki tavoittaa? Yhteistyössä kulttuuriyhdistys Mustekala ry:n sekä Suomen arvostelijain liitto ry:n kanssa.

TYÖPAJAT

Pajoja koskevat tiedustelut ja ilmoittautumiset (ellei toisin mainita) museolehtori Tuija Rantala: tuija.rantala@kiasma.fi, (09) 1733 6521. Työpajassa vierailaan näyttelyssä ja työskennellään ohjaajan johdolla. Lisätietoa: (kesto, hinnat, ryhmäkoko) www.kiasma.fi/peda

AIKUISILLE

Tuttu ryhmä

Ystäville, työporukoille ja harrastusryhmille tarkoitettuna työpajassa tutustutaan nykytaiteeseen tekemällä itse.

Kimppapaja

Yritys- ja aikuisryhmille soveltuviin ryhmissä tutustutaan kollegoihin ja kavereihin nykytaiteen ja työpajatyöskentelyn merkeissä. Tiedustelut yhteistyökoordinaattori paivi.hilska@kiasma.fi, (09) 1733 6668.

Nykytaide omaksi

Nykytaide herättää keskustelua ja virkistää! Erilaisille terapia- ja kuntoutusryhmille suunnitellut työpajat ovat maksuttomia. Tiedustelut ma-pe klo 9-12, (09) 1733 6509.

Tyky-taidetta!

Viettäkö työhöyryvointi-iltapäivä Kiasmassa. Tapaamisissa työstetään työyhteisön jäsenten omia tarinoita. Ennakkotehtäviä ja pajatyöskentelyä. Tied. ma-pe klo 9-12, (09) 1733 6509.

NUORILLE

Nuorten iltapaja 13-18-vuotiaille

loka-joulukuu ke-pe klo 17-19.30
Kokoa ryhmä ja tulkkaa yhdessä viettämään innostava iltana. Työpajassa tutustutaan videotäiteilijä Pipilotti Ristin näyttelyyn ihmeelliseen maailmaan. Maksuton.

AIKUISILLE JA LAPSILLE

Tehdään yhdessä lauantaisin

Lapset, nuoret ja aikuiset voivat kokeilla yhdessä luovuuttaan ja kädentaiteita. Teemat ja työtekniikat vaihtuvat viikoittain. Alle 18-vuotiaille maksuton, aikuiset museolipulla. Aamupäivän paja klo 11-13.30: ilm. ma-pe klo 9-12, p. (09) 1733 6509. Iltapäivän nonstop-paja klo 14.30-17: ei ennakoilmoittautumista.

Tilattava vauvojen värileikki

Minkä värinen on mustikka? Entä miltä maistuu keltainen? Kokoa tutut mammat ja muksut omaan värileikkiketkeen.

KOULUT JA PÄIVÄKODIT

Ajankohtaista tietoa ja vinkkejä koulutyöhön: www.kiasma.fi/kouluille

KIASMA-TEATTERI

/teatteri.nyt

7.-18.10.

/teatteri.nyt -tapahtumassa keskitytään yhteiskunnalliseen lähestymiseen sekä erilaisiin filosofioihin etiikasta, elämästä ja taiteesta. Lisätietoja ohjelmasta www.kiasma.fi

Ohjelmassa mm.

An Anthology of Optimism

ke 7.10. klo 19

Saara Hannula: ImMaterial Behavior

Esitykset 7.10. ja 9.-11.10. klo 15-18,

Installaatio 13.10.-1.11., Mediateekki

Pauliina Hulkko ja työryhmä:

Pavlovan koe nr. 1

Demoesitykset 9.10. klo 19, 10.10. klo 15 ja

11.10. klo 13, Kiasma-teatterin lämпиö

Salainen uudelleenkoulutusleiri

La 10.10. klo 10-16 Workshop-tapahtuma.

Englanninkielinen. Ilm. www.toisissatiloissa.net

Tellervo Kalleinen: Recycling You

La 10.10. klo 17 Seminaari-tila

Lauri Wuolio: MASTER OF CONCEPTS '09,

Yhteiskunnallinen korttipeliturnaus

Su 11.10. klo 15 Seminaari-tila

Yar Habnegal: detached retina X

Ke 14.10. klo 19

Julius Elo ja työryhmä: Dialogues

la 17.10. ja su 18.10. klo 18 Kiasma-teatteri

/teatteri.nyt klubi - rokkaa ja ruumiste!

Kudosklubi pe 16.10. klo 21, Universum

"Is Performance the Future Craft of

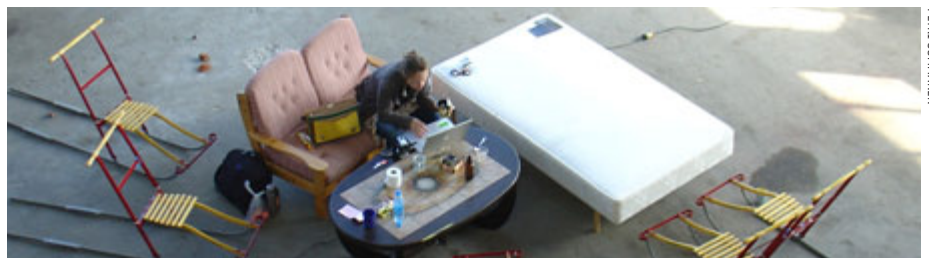
the 21st Century?" A Laboratory with

Ong Keng Sen

Presentaatio su 18.10. klo 13-20 Seminaari-tila

www.edgeofeurope.net

"Is Performance the Future Craft of the 21st Century?" A Laboratory with Ong Keng Sen

PETRI SUHMANEN

Liikkeellä marraskuussa

Liput 20/15 e. Passi 32 e

(Piletistä www.piletti.fi)

Esitykset Kiasma-teatterissa:

Ivo Dimchev: Lili Handel

4.-5.11. klo 18

Maailmanlopun talkshow ja pirstaleiset estradinumeroit vuorottelevat soolossa, joka vierailee buton, fallettilaulukonsertin ja esitystaiteen maastossa. Bulgarianlaissyntyinen koreografi ja esiintyjä asuu Hollannissa.

Antonia Baehr: LAUGH

la 7. ja su 8.11. klo 18

Yleensä komediassa esiintyjälle nauretaan, mutta LAUGH:ssa Antonia Baehr nauraa itse - ja paljon. www.make-up-productions.net

Oblivia: Entertainment Island 2

Ensi-iltana ke 18.11 klo 19,

esitykset: 19.-21.11. ja 26.-28.11. klo 19

Monitaiteellisen ja -kansallisen esitystaideryhmä Oblivian kolmivuotinen projekti tarkastelee populaarikulttuuria ja viihdettä eri kulmista. www.oblivia.fi

DemoKeskiviikot

Kiasma-teatterin DemoKeskiviikoilla

taiteilijat luennoivat klo 18. Maksuton.

7.10. Kirjailija, elokuvakäsikirjoittaja Riikka Pelo

4.11. Teatteriohjaaja, -käsikirjoittaja ja Teatterikorkeakoulun taiteellisen tutkimuksen professori Esa Kirkkopelto

2.12. Äänisuunnittelija, muusikko, säveltäjä Timo Muurinen

Lens Politica -festivaalin avajaiset

11.11. klo 18 Kiasma-teatteri

Yhteiskunnallisen elokuvan ja taiteen festivaali

Lens Politica 11.-15.11. elokuva- ja taide- näyttämönä ja keskusteluforumina.

Avajaisissa festivaalin yllätysvieras esittelee uutuuselokuvansa, joka saa samalla Suomen ensi-iltansa. www.lenspolitica.net

INFO

Nykytaiteen museo Kiasma
Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki
Info (09) 1733 6501, info@kiasma.fi

Kiasma on avoinna
ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su 10–18.

Liput
Museolippu 7/5 e, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy. Ilmaisilta joka kuukauden ensimmäinen keskiviikko klo 17–20.30.

Kiasma on liikkumisesteetön.
Opaskoirat ovat tervetulleita. Lipunmyynnissä ja teatterissa on tele/induktiosilmukka.

www.kiasma.fi
Tutustu ohjelmistoon tai liity maksuttomalle Kiasmail-postituslistalle.

www.kiasma.fi/shop
Tutustu ja tilaa. Verkkokaupasta saa näyttelyluettelot ja Kiasma-tuotteet.

www.kiasma.fi/peda
Ideoita opastuksille: Taidetulkki-opastus, arkkitehtuurikierrros, K-60 -kierrros...

Café Kiasma on avoinna
ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su klo 10–18.
p. (09) 1733 6504.

Kiasma-kauppa on avoinna
ti 10–17, ke–pe 10–20.30, la–su klo 10–18.
p. (09) 1733 6505.

Kiasman Ystävät ry
Lisätietoja toiminnasta p. (09) 1733 6595
tai www.kiasma.fi/kiasmanystavat

PIIRE MYKKÄNEN / KKA

KANSI: Photographed by Andrea A. Pantie © 2009 All rights by the Artist www.andreapantie.com

OPASTUKSET

Yleisöopastukset ajankohtaisiin näyttelyihin

Ke ja pe klo 18. Su klo 15. Museolipulla.
Vetäjinä Kiasman oppaat tai kuraattorit.
Ruotsinkielinen yleisöopastus joka kuukauden ensimmäinen sunnuntai klo 12. Museolipulla.

Tilattavat opastukset

Näyttelykierrokset kunkin ryhmän toiveiden ja tarpeiden mukaisiksi.
Tilaukset ma–pe klo 9–12 p. (09) 1733 6509.
Hinnat arkisin 65 e, sunnuntaisin 80 e.
Opastuskielet ovat englanti, ruotsi, saksa ja suomi.

Ääniopas kokoelmanäyttelyyn

Ääniopas tuo taustatietoa kokoelmanäyttelyyn. Äänioppaan voi ladata myös ilmaiseksi omaan MP3-soittimeen osoitteesta www.kiasma.fi. Suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Lasten Kiasma-radio (ääniopas)

Kiasma-rakennus lasten silmin. Suunnattu aikuisille.
Sisältyy äänioppaaseen. Lasten Kiasma-radion voi ladata ilmaiseksi omaan MP3-soittimeen osoitteesta www.kiasma.fi.

Muutokset mahdollisia.

Kiasma-lehti | Julkaisija: **Nykytaiteen museo** | Vastaava toimittaja: tiedotuspäällikkö **Piia Laita** 09-1733 6507 | Toimitussihteeri: tiedottaja **Päivi Oja** 09-1733 6534 | Verkottoteutus: verkkomediasuunnittelija **Miikka Roine** 09-1733 6533 | Toimituksen osoite: **Kiasma, Nykytaiteen museo, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki** | Puh. 09-173 361, Fax 09-1733 6503 | Internet: www.kiasma.fi | E-mail: kiasma-lehti@kiasma.fi | ISSN 1455-173X | Ulkoasu ja taitto: **Timo Vartiainen** | Painopaikka: **F.G. Lönnberg** | Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin tulleista muutoksista. | **YHTEYSHENKILÖT** | Museonjohtaja **Berndt Arell**, Museonjohtajan assistentti **Tuula Vuorio** 09-1733 6516 | Näyttelyintendentti **Arja Miller** 09-1733 6537, kokoelmaintendentti **Pirkko Siitari** 09-1733 6519 | Museopedagogiikka: vastaava museolehtori **Sanna Hirvonen** 09-1733 6514 | Kiasma-teatteri: vs. vastaava tuottaja **Riitta Aarniokoski** 09-1733 6512 | Yhteistyöpäällikkö **Sanna-Mari Jäntti** 09-1733 6653 | Tilavuokraukset, yhteistyökoordinaattori **Päivi Hilska** 09-1733 6668 | Opasvaraukset 09-1733 6509 | Kiasman Ystävät ry 09-1733 6595 | Nykytaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon